

Pom haj Bóh!

Sy-li spěwaš,
Pilne dželaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróchny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Cerstwosé da.

Njech ty spěwaš
Swérne dželaš
Wśdne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njech dí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će. ♫

Sserbske njedželske lopjeno.

W Budyschinje, 17. augusta 1924.

Czischez a naklad Ssmolerjez knihiczsichczeńje a knihańje sap. družt. s wobm. ruk. w Budyschinje.
Wuhadža kóždu žobotu a placzi na měsíc 15 slových pjerzejów.

9. njedžela po ſwj. Trojicy.

1. Kor. 10, 1—13.

Czélneje sechernoscé momy zo hladacéz, tak wysche nascheho statowia napiżane steji. Czélna sechernoscé je, psched lotrejz naš nasch Ebóžnik we wjele pschiruncach warnuje, kaž w tamnym wot njerjada na polu, lotrejz sly nepshczel na njo našy jako ludzo spachci, abo to tamnym wot mudrych a njemudrych kniežnow.

Czélna sechernoscé je, psched lotrejz naš tež ſwojeczi japoschtoljo wschitzu tak husto a naležniye warnuja. Wotzicž, kiž ty spischi, czińce, so byſcie ſbóžni byli, s bojoſczu a se rženjom, tak wola Pawoł. „Budycze ſtróſbi a wachujcze, pschetoz wasch pscheczitník, tón čert, ſhodži woſolo jako rujazy law a pyta, kohož by požrjet”, tak napominia Petr. „Dzerž, ſhtož maſč, so by nichto twoju krómu njewsał”, tak proſzy Jan.

Si teho je poſnacž, so je tutu czélnej sechernoscé jara ſta węz, a so je strach do njeje ſapanycz, jara wulki.

Tuž wſtimy k wutrobje Pawołowe napominanje:

Hlađajcze ſo cželneje ſeherne ſe.

Czélna sechernoscé w tym wobsteji, so czlowiek bjes wěſteje pschicznym měni, so je ſwoje ſbóžnosća wěſty, so tež wo žantym ſtrascze ſa ſbože ſwoje ſbóžnosća wěſty, ale je bjes ſtarosće žitv, na žantu wachomnoſć, žane bědzenje a wojowanje njemylili. Czélne ſmyplremu czlowieku doſtače ſbóžnosće jako něčto wuzimjene placzi, czehoždla czlowiek žadyn porſt tchivicž njetrjeba. Wón teho dla tež nicžo wo bojoſczi a se rženju njewě, pod lotremajž ſo pravu tchesczijan wo ſwoju ſbóžnosć stará.

Na ežo pak tajzy czélneje ſmypleni, seherni ludzo twarja?

Nekotri ſu tehodla w nastupanju ſboža jich duſchow seherni, dokež ženie na njo njemyſla. Družy ſebje žantych ſe wſchelafim njek' chesczijanskim troſchtom do ſpanja ſehernoſcze ſakolebaſa, měnjo: ja ſzym tola dobrý czlowiek, abo: Bóh jo tak ſlē bracž njebudže, abo: žadyn Bóh, žadyn ſud, žana wěcznoſcž njeje.

Tajzy ludžo naš nicžo njestaraja; my chzemý jow wjele bóle naukuſmež, tak ſe ſehernoſcžu tchesczijanow steji, kiž ſo k Božemu ſłowu džerža.

Dha nam japoſchtol historiju Izraeliteho luda psched wociſti ſtoci a k temu pchispomini: „To je ſo nam k ſnamjenju ſtało.“ Wón tchesczijanow w Korincze dopomni, tak je Bóh Izraelite džeczi s Egyptowſteje wutwiedł, psches czerwjené morjo pschewiedł, w puſcziu je wodzik a ſwarciwaſ, jim manna ſ njebla dele dał a wodu ſe ſkały. A tak je ſo jemu tamón lud ſa to džakowaſ? Město teho, so bychu ſo ſ tajkej hnadi k poſucze wodžicž dali, na Boha ſo ſpushezeli a jemu cžim ſwěrniſčho ſlužili, woni wo ſwøje ſehernoſczi měnjaču, ſo ſo wo Bože ſpodobanje prázovacž njetrjebaja, a ſlužiſtu hrčej, buchu pchibójszy, podau ſo cželnym lóſchtam a ſphytwachu Boha ſ njewéri a ſ mortkotānjom.

A to je ſo nam k ſnamjenju ſtało. Bóh je nad nami wjazy cžiniſ hacž na tamnym ludu. Wón je naš ſ motrocžlowſtwa hrčha a ſmjerze wutwiedł, je maſč psches czerwjené morjo ſwojateje ſczenizy pschewiedł a naſichich njepshczelom w njej potepil. Wón naš psches puſcziu tuteho ſtowjenja wiedże a naš ſ duchotwornej jědu a ſ duchotwonym pičjom naſyčuje a napowa. Ale tež tamna historija ſo mjes nami dopjelni, ſo ſebi jich wjele, kotsiž chzebzia ſola tchesczijenjo bocž, ſleho požadci a czelny lóſcht haji a jemu ſluži. A ſhtož czelnu lóſchtej wolu wostaji, temu porodzi

wón hréch a hréch porodzi zmijercz. A kello kchesczijanow je pschi-bójkich a swoje kolena psched mamonom shibuje. Hladaj na zebie żomeho. Dowérish zo ty seismemu kubelj bôle hacž twojemu Bohu a Smiesej? A tak steji s hréchami pschedzivo 6. kasni? Kaz mór czeñnie tutón hréch psches města a wžy, a kello jich jemu zkuži! A runje tak ma zo tež se spytowanjom Boha. Tak husto my swojego žwérneho Boha s njespojnoſežu a mórkotanjom spytujem⁹ a dyrbijeli tola idobnje jako kchesczienjo prajicž: twoja wola zo stań.

A ičto je wschitlieje tajkeje hréchneje zkužby žrlo? Czelnia sechernoscž. Pschetož hdvž zo ty tajkeho kchesczijana, kotrž temu abo tamnemu hréchu zkuži, wopračesch: Mój pschedzelo, tak móžesž ty to cziinež a s tymi psched Bohom wobstacz? dha zo wón dživa a roshori a rjeſnje: Sichto, njejzym dha ja kchesczian? Ta kym leženj, woprytiju žwéru Boži dom a klyšču Bože zlivo a pschihadžam porjadnje k Božemu blidu, njeje dha to doſez?

Maja woni znano prawo, kotsiž tak ręcza? Ně, to je czelna sechernoscž, kotrž skażenie sa żobu czeñnie. Pschetož Pawol jow dale praji: „Alle na jich njemějesche Bóh žaneho spodobanja, pschetož woni ſu pobiczi w tej puſcžinje.“ Runje czi, kotsiž běchu wschitki hnadi Božu ſhonili, njejzku ſwoj dothmjeny kónz, zkuženj kraj Kanaan dozpeli, ale ſu na pucžu kónz wali; pschetož tam Bóh pózla bjes nich mječ, kotrž jich mori, a hody, na kotrž skuznjenje woni wumrjechu, a jědojte khorosež, kotrež tyžaz do rova pschinjezechu.

A tak wótry je Boži žud nad iſraelskim ludom był, je s teho ſjawne: jako woni s Egiptowſeje czeñiech, běſche dorosznych mužow ſamych ſchěcž ſtom thfaz a s nich běſchtaj jenož dwaj ſawostaloj, kotrž ſobu do Kanaana ſaczejeſchtaj. Kajki ſaczažowazh poništ Božeho praweho žuda na wschitlích czelniſeſeſtach!

A ty, ſiž by ty w sechernocži živoh a měniſch, so je doſez, hdvž ty ſemſchenje woprytujesž a Bože wotkaſanje wuziwaſch, w twojim žiwenju pak ſo njeſpolépschujesž, ale hréchej dale zkužiſch, čhesž ty hiſcheze prajicž: ja minje njeje žadyn ſtrach? Njeje Bóh tamnych pschedpuſchęſil, runjež woni k jeho wuſolenemu ludu pschiblischachu, dyrbiak wón tebie pschedpuſchęſicž, doſelž by ty ſeženj a ſo k zwoſi a k Božemu blidu džeržiſch?

Pſchestajmy ſebi historiju iſraelſkeho luda do naſeho ežaſa a rjeſnomy: ſchěcž ſtom thfaz kchesczijanow je ſežených, woni maja Bože ſłowo a Boži ſakrament, ale s nich jenož dwaj wotkymjeny kónz dozpijetaj, jenož dwaj ſo žbóžnaj ſežinitaj. Njebylo to žaloznje bylo? A hlaſe, tamne ſłowo: Wjele je powokaných, ale mało je wuſwolenych, ſkoro tak klinci, jaſo dyrbiak ſo pschiniež.

To ſu žalozne ſežhwki czelniſeſeſtach sechernoscž. Czlowiek dže ſhubjeny, hdvž chze wón drje ſłowa poſluchař ale niz jeho cziniež bjež, hdvž chze wón Bohu a ſwetej ſi dobom ſlužicž, hdvž wón nje-wachuje a ſo njemodli.

Tuž hladajmy ſo sechernocže; pſchetož Bóh je ſtajnje, tón žam, ſtajnje hnadny, ale tež ſwiaty, ſtajnje doſhodžalaſz, ale tež prawy a ſo njeda ſa žměch měč. Spomín na Šenjeſo, na ſłowa: njebudzecze wón ſo polépſchęſil, dha budzecze runje tak kónz wſacž.

Dajeſe ſebi prajicž wo Božint žudze, kotrž ſo w lijenzy doſonja, wo ſahubjenju Sodoma a Gomorrhy, wo wutupjenju Je-rulema. Wsmicze ſi wutrobje hlož predarja wı puſcžinje: „Njeponiſlež ſebi jenož, ſo čhecze prajicž: Mý mam ſi Abrahamia ja wózta!“ To wam nicžo njeponha.

Woponrům dale, ſo ja poſchtoł pſiche: „Nam pak je napiſane ſi wueſje, na kotrž kónz ſweta pſchitſchol je.“ Mý, chze Pawol prajicž, ſmū ſi poſledním czaſu žwi; kóždý džen móže kónz ſweta

ſastupicž. Wjele bôle mamy my, ſiž my ſnamjenja pſchichodneho žuda ſjavorje ſpósnajemy, ſpominacž na žudny džen, na ſjewje-nje pſched žudnym ſtokom Chrystužowym, hdzej ſóždý doſtanje po tym hacž je čzinik pſchi czelnym ſiwenju.

A hdvž tež kónz ſweta hiſcheze njeſchiindže — naſch kónz móže ſóždý džen, ſóždu hodžinu pſchimicž. Tuž njerotſtorkuje-my pſchihotowanie na njón, njeprajmy: jutſje, jutſje! pſchetož ty njewěſch, hacž jutſje hižom pſchepoſdže njeje.

Pſchede wſchém pak Pawol napomina: Komuž ſo ſda, ſo ſteji, tón ſo hladaj, ſo njeſadnje.

Tuž njeměn, hdvž tež pſchedzivo hréchej wojujeſch a ſy ſoſcht w tebi we wuſdze džeržiſch, ſo by wſchitke ſtrach pſchewiňk a ſo wjazh panjež njemóžesž. Cziniſch ty to, dha by hižo panje. Spomín na Pětra.

Sy pak bojaſtinov a čheſtch khablaſz, dha daj ſo wot Pawola tróčhtowacž: „Zane, khaba człowiske ſphtowanje njeje waz na-deſchlo, ale Bóh je žwěny, ſiž waz njebudz pſches wasche ſamó-ženie dacž ſphtowacž, ale budz czińicž, ſo to ſphtowanje tak kónza dobudz, ſo wó jo injeſez móžecze.“ Hamjen. M. w Ba.

Šbožniſcho je dawacž dyžli bracž.

(Jap. ſl. 20, 35.)

Po němſkim.

Róža ſ Róžowia bě ſo ſ wozebneho wuſtaſia — abo ſaž to „woſebnje“ praja, ſ přenjeho „pensionata“ — domoj wróczka. Vě tam doſladdenje na wuſtuſtu jendželsku a franzosku ręcž a ſtrvíſny wumjelſtuwa a piſmonostwu a wſchitko to druhe, ičtož to tak bjež dyrbí, ſo by prajicž mohl: holza je woczeſhnenia a wukublana, ſož ſebi to naſch czaſ ſada! „Wjele wjazh je na wuſtuſtu hacž já w mojich mléodnych lětach!“ wuſna macz wjeſhola a ſo njetajo. A bě tež taſ!

Wječor, na kotrymž ſo Róža wróczí, bu jej a tymi, kotsiž jón ſi njej poſtvojeczichu, rjanu ſaž wječor, wo kotržchž hajki haja. Nan bě po nju był w daloſkim wuſtaſiu. Macz, wotwka a někotre towarski czaſachu na dwórnich ſtrach na njeju. Wſchitzu běchu i ſwětkami pſchitſchli, ſi najxeſhimi ſwětkami naſečza: ſ zaſtkami, ſ boſom, ſ měrzonymi ſlonečkami a ſe ſažnymi rjanymi róžemi wschěch barbow.

Jaſo běchu wſchui tule ſražnoſez naſečza Róži do rukou ſdawali, bě Róža ſama we ſwojej naſetnej drache, ſe ſwójimaj jažnymaj wóczkomaj, ſaž naſečzo ſame.

A domoj pſchitſchdi, namaka Róža tež tam wſchui poſne ſwětkow a wſchitko pěknje wupleczene.

Jeje ſiwičja bě hiſcheze ta ſamžna, nadoba ſiwički pak zyle druha, nowa, wozebna. Staršchej běchtaj džewozu ſiwičku ſi nowa wuhotowacž daloj, a to rjanu ſi běſej nadobu.

„To wſchitko ſa minje?“ ſawoka Róža. „O macze, to je pſche wjele ſa minje!“

Nan a macz, w durjach ſtejo ſo po wſchém ſdaczui radovaſtach na radoſeſi ſwojego džescža.

„Ty dyrbiſch pſola ſnož bjež diſpolinje ſbožotona! Debi dyrbi ſo pſola naſz woprawdze lubicž, Róža!“ rjeſnij macz. „Te-hodla ſmoj czińiloj, ſchtož někaf móžachmoj, ſo býchmoj tebi rjanu pſchebyl ſuhotowacž!“

„A ja czinju tež, ſchtož ſamožu, ſo bých wamaj, lubaj ſtarſchej, wotrunaka wſchitku luboſez!“ motmolwi holza ſe ſprawnej myſlu. —

Schtož uſi ſebi maczeřna luboſez móže wumyſlicž, to czinjeſeſeſtach ſa Róžu. W běhu ſežhovaznych thđenjow bu wjele króč pſcheproſchenu; ſamno někotre ſabawki a rejſi běchui pſola

pschitujných a snatých prihotovane, so by ho totiž jeje domojivcō
čenje hōdne poštvjeczo.

Hac̄ do wulſtich̄ prósđnintow džes̄che to tač̄ dale w luthich̄ ja-
wjeſelenjach̄ a ſabawich̄. Wulſe prósđnih̄ chzvich̄u pſchi Bołnóz-
nym morju pſchebymac̄. Tam wospietowasche ſo to tutto živoje-
nje połne ſabawotw. Dopoldnja fitpjele, popołdnju paf s twosom
paf s čzolmom do dala. Kóždy džen̄ nějchto nowe, żadny džen̄ bjes-
taſkeho a hinaſtcheho roſproſchenja.

Bě hižo našyma tu a Róža ſi Róžomva njebě hifchcze ſ tomu
pſchifchla, ſo by vaſ ſamq je ſkobu je kwojimi myklemi bbla.

W přětím týdženju řeptembra vrócežichu ſo do domiſný. Róža bě pſchefhvatana a naſtróžaná, jaſo pýtný, ſo ſo jej wjazh täſ, taž by to chzylka, njeporadží, ſtarſcheji ſbožowneju ſcžiniež, a to drje tohodla niz, doſelž jej ſamtej pobrachowasche to, ſchtož wopravdže wohoboža.

Macz njebě tak pravje strova. Zěkař bě jej mučaš, že
maj ſo ſózde popołdnjo dne, tſi hodžiny mučhodžowacz. Macz
to tež cžinjesche a Róža ju píchewodžowasche; tola praweho wjež-
la na tñt njemějesche. To jej ſamej pravje njebě.

Tež mací ja tajstím pýšemtěnjenjom džomki pýchińdže.

„Shto to ſi tobui je?“ ſo prafcheiſche.

„Slo mnui, suba mací?“ vodmolivi džomfa. „Nicžo! Všcho je jenož píše rjane a dobre ja mnije, wo tvjele lěpíše hacž to ſažku-žit. So bých tola ja tež lěpje pomhací mohla, hacž to poimham, možebje vbohemtu itanej! Ma tola jačo prezidenta píšti řeajným žudništvoje telfo mjerjanja a hněvanja! Řek rad bých jenut to volóžila!“

„To ſebí dozvěda nježada, lube džěčjo!“ motmotský macák, poříštutná, poří ſmějo. „Schtož mot tebje močžafujemoj, je to, jo th namaj bývačch bóle a bóle naju řlóncežlo!“

To pat' bě rutnje to, schtož došlo nječí, Róža byla došlá nječí, Čehodla vaf to niz, to niem jedžesche a bě tohodla i vudna.

Měješche towarzíšku Klaru j Hórfi. Si tutej bě hížo w schuli štowaríšchena. Přichebýwanje we muštawie bě sa njejt džělenje pšchinježko. Klara maje staríšej njeběchtaj bohataj a mějeſchtaj němo toho zylu črjódštu džěcži. Tuž njebě jímaj móžno, najstarší do muštawa dacž, njech jej to tež s zhléj wutrobiť pšchejeſchtaj, so by tež w rjonej Schwizy dobre čažký mladých lět mužitwaſa. Klara wosta tuž domach. Róža by, ſo ſmějo, praſila: „So bý macžeri pomhaſa, małym nób trěcž!“ Jara rad bý towarzíšku ſobit we muštawie měša. Klara bě přehezo tač wježoſa, tač ſchibatva, tač ſaž žana druhá, byla! Bě cži to ſuchá ſvižná wožobá ſ wiflím mjeſtwocžom. A w tutym mjeſtwocžu bě to jenicežfe, ſchtož rjane na njej: dwě jaratwiflfej ſo blhſchežazej wócežh, fotrejž běſch-tej cži ſaž bjesdna tam ſadný mifawcžſotv, dwě wócežh, fotrejž ženje wjažh njeſabu, byli raſ do jeju hlubinu pohladaſ!

To nastaji ſo tuž Róža vaš dopolednja — bě mišhotvojty džen
na jiných — na pucž, jo by Šorečanſtich mořptala. Čtvrtýba
ſi Hórfi býdlesche na zále druhim řónzatwulfseho města, tam, kde jež
byt býdlenja wo třecímu tuňíche, kde jež pač tež hafy býle wusſe
a twarjenja ſaž faſarny. Po ſthodach dyrbjefche Róža horje,
prjednac̄ ſaž napiſmo wuhlada: dr. Erich ſi Hórfi, řeſat̄".

Róža ſoſtom. Schtóž durje wocžini, njebě žana běloſalata
inježnierzfa ale maly pječzleťny pachot ſi runje tajſim ſměſchnej
muſtim mjeswocžom, taž to Klarine bě. Pachot, ſam tam w dur-
jach ſtejo, praſchesche ſo ſi Luboſtofhuſtnym woblicžom, hacž bý
inježna chyňfa naną wopýtacž, pſchitſtajtivſchi, jo je nan runje fe-
khorym woteſchoł a ſo rěczna hodžina hafle w 3 hodž.

(Bořečkování.)

3vrfej a stat.

W Tokijo w Japonskej byli ludowe schule wob thdzení jenu
ja fchesczijanske rostwuczenje wotworjene. Měsječanosta mějeſche
rosrěcžowanje i japonskimi wodžerjami japonskeho sjednoczeniſtwa
ja džecžit' emiſchenje a stvoli do nanieta, to bylo wob thdzení jedyn
džení fchesczijanszy wuczerjo do ludowych schulow ježeli. — —
Zaf Japan ! — A Saf'fa ? — —

Internationaſne siednočenſtwo „fħutn̄x biblijuſſche pħtorarjow“.

(Bořečování.)

2. Wo Schrift zu führen

Khutni bibliju p'chevntomario mučenj

Khristuš bě, předn̄ hacž bu čłowjek, aržhjandžel (Michał),
to přenje stworjene bycze (Weser), i ed y n bóh, dokelž jene móz-
ne bycze, a tohodla móžesči jeho tež „Boži Syn“ mjenovacž.
Přches Khristuša, tuttoho najvjtřečeho jandžela, buchu potom
všichě bycza (Weser) a všichě vězv̄ ježintjene. Přches živoj narod
bu Khristuš jen ož čłowjek. Hafle w živojint horjestacžit bu
bójskeje natury džělomny. Po cžele njeje paf Jeſuš jutry rano
stanhl. Žeho cželo je bo paf do phuna pícheměnílo paf hewaf
nědak i rova ſhubilo.

Kajfe būt to pola hanibne wopacžne wutecžby wo
Sshnu Božim, fotrež to tak wutecža. Po ſwědečenjach Čswi,
Pišma njeje Khrystus wot Boha ſtvorjeny, ale plodženy a na-
rodženy: Matth. 3, 17 a 17, 15: „To je mój Lubuš Sshn!“ —
Jan. 1, 18 a 3, 16: „jenticži narodženy Sshn“. — Hebr. 1, 5:
„Th kū mój Sshn! Dženža kūm ja Čže plodžil!“ — „W ſpočatſti
bě to ſkoro!“ rěla pola Jan. 1, 1, niz paf: „but to ſkoro!“
Po wopacžných wutecžbach Šhutných bibliju píše phtowarjow by
Khrystus byl ſtvorjeny bóh, jedyn druhí bóh, fotrnyž je pod věcž-
ným Bohom taň rjez něſajſti podbóh. Šrudite to ſabudženje! To
džě je wjelobóžſtvo, píchibóžſtvo! Řek to ſazpěvajit Sshna Bože-
ho! Biblitja njevě nicžo wo ſtvorjenym bošu.

A řícto to dale do výprací je v učebnici, ſo bě Řeſuš, ſhodžo po ſemí, jen ož ežlovi je! Pámoř mučiti, ſo v nim bydli tvýchitka počnoječj bóžstva cželitje — Kol. 2, 9 —, ſo bě Řeſuš v Božím ſchále — Phl. 2, 6 —, a Žan muſtava — Žan. 1, 14 — „mň vidžachmň jeho fražnoječj jako fražnoječj teho jenicežteho narodženeho Švyna irot Wótza, počnočj hnady a pravdy.“ — Wón njezdósta potajſím, faž to ſhutni bibliju pſchepravovarjo mučja, bójků naturu, bójske bveže hafle v ſvojim horjeſtaču, ně, mějeſche ju hižo, jako po ſemí ſhodžesche. Tohodla móžesche praſicj — Žan. 8, 46: „Schtó mjes wanti móže mje hrěcha winowacj!“ — Žan. 10, 9: „Ja ſtym te durje; jelí jo ſchtó pſcheje mje nutſ dže, budže ſbóžny.“ — Žan. 10, 30: „Ja a tón Wótz ſmój iene!“

Přschecžitvo Štvi. Příkazu je dale to twardawanie, ſo njeje Jeſuš po cžele ſtanýl. Jeſuš ſam praſti — Luf. 24, 39: „Wobhladaj-
cže mojej ruzý a mojej noſy! Ža ſhym tudy! Dótkajcže ſo mje a
hladajcže, pſchetož duch nima cžela ani koſcje, jaſo ty widžicže,

so ja mam.“ Všichni všchých tých jažných žlówach vudawa Russel w ſvojich ſpízach, so njebu Jeſuſ po cžele ſbudžený. Šepjera ho ſe ſvojim vudawanjom na Jan. 3, 5—8 a 1. Kor. 15, 50: „Cželo a křej njemžetaj Bože králeſtvo herbowacž.“ Russell ujedopóſnaje, ſo je tuto žlówo „cželo“ tefko kaž „hréſhne cželo“, „hréſhne, cželne býče“. Sa Jeſuſa pak placži 1. Tim. 3, 16: „Bóh je ſhewjeny w cžele.“ Byli Jeſuſ jenož jačo duch ſtanýl, kaž Russell vudawa, by Jeſuſ po Luf. 24, 39 ſvojich vucežomníkow ſjebal. Tola tež Pawoł ſhvědcži, ſo je Jeſuſ po cžele ſtanýl a ſo je přeněckži byl mjes thym, kotsiž ſu vumrěli, — 1. Kor. 15, 20. Po Phil. 3, 21 ma Jeſuſ „jene krafne cželo“, jene cželo krafnoſcze. Jan widžesche knjesa Jeſuſa, jačo bě dawno ſtanýl, ſ hlowu, ſ nadrami, ſ nohomaj a rukomaj, — Šjew. Jan. 1, 12—15. Russell jeba ſameho ho a druhich je ſvojim vudawanjom.

3. Wo cžlowieku.

Khutni biblijupſchepytovarjo wucža:

Cžlowjek njeje po býčiu ſvojeho ſhwenjenja niežo druhé hacž ſwérjo. To, ſhtož jeho vumrěnjenja, je jeho wožebniſchi organiſmus, t. r. to wožebniſche a ſlepſche tvarjenje jeho cžela, dale jeho ſlepſche možb, jeho duchowne dary. Hdyž cžlowjek vumrěje, je to ſ nim kónež kaž ſe ſtöczežom. Duscha nima nježmjeritnoſcze. Jenož Chrystuſhoveho vumržerſkeho ſlutka dla njemžetaj dusche w zpým ſmyžbě tuteho žlówa, wone wužnu, wostawaju we wo- morje, doniž njebudžea ſbudžene.

Russell ſepjera ho ſe ſvojeho wucžbu wožebje na Préd. 3, 19: „Cžlowjek ſo dže kaž ſtotej; kaž tón vumrěje, tak vumrěje tež tamny; a maju wſchitzu jenajki dych, a tón cžlowjek niežo wjazy nima hacž ſtocžo.“ Tu maſch to pſchedy wſchém wobkežbowacž, ſo tuto měſtno to jenicžke měſtno w biblije njeje, kotrež nam něchtio wo cžlowjeku a jeho vumrězú potvěda. Všchi tajſki wumradowanju dýrbischi to na wſchě měſtna biblije džiwacž. Tak eži to 20. ſtuežka tutoho ſtava poſaze, ſo Prédar tu cžlowjeka po jeho ſw o n k o w u v m p ſ ch e p y t u j e . „Wſchitko je ſ procha ſežinjene a do procha ſo wobrocži.“ Hdyž to na cžlowjeka po jeho ſwontownym hladaschi, je tu mjes nim a ſwérjecžom wumrěje podobnoſcze: je, piye, dycha, ſaž ſwérjo. To pak placži jenož wo ſwontownym cžlowjeku. Na to ſmutskowne Prédar tu nježiwa. So pak wón wě, ſo je roſdžela mjes cžlowjekom a ſtöczežom w tym, ſhtož ſo ſtava we a po vumrězú, to poſaze nami jažnje doſč ſtav 11, 9 a 12, 14: „Bóh pſchinjeſe wſchitke ſlutki pſched ſud, kiz ſu potajene, njech ſu ſte abo dobre.“ So býchmi dopoflaſali, ſo je duscha po vumrězú dale živa, njeniujemý tu ſežehovaze měſtna biblije: Luf. 23, 46: „Wótcze, ja porucžu ſwoju duschu do twojeju rukow!“ — Zap. ſl. 7, 59: Schézepan wola: „Kneže Jeſu, wſmi mojeho ducha horje!“ Tak ſo wuprajicž njeby žaneho ſmyžla mělo, býchtajſi Jeſuſ a Schézepan wériſoj, ſo ſ vumrězom je tež jeju býče a jeju wědomnjo kónež. — Maſch ſbóžni ſu wuprají Luf. 20, 38 ſe žlówami, kotrež njemžeschi wopak ſrofumicž, ſo ſu eži, kiz ſemrēch, živi. Tam njeſteji, ſo budžeja jemu živi, ně, tam ſteji: morvi ſu živi. Russell pſchirumuje cžlowjeku duschu ſ plomjenicžkom jažměcženeje ſwěczi. Hdyž je ho ſwěczka wužměcžka, hažnje jeje ſwěza abo plomjenicžko. Tak, praji Russell, ſhubi ſo w ſmijercži tež duscha a ſastanje býč. To pak je zyle njelepe pſchirunanj; pſhetoz ſwěczka njeje niežo dale, něchtio, ſhtož ſ ſoja ſhotowjene, a njeje tuž niežo, ſhtož móhlo ſo cžlowjekmu cželu, kotrež tak džiwnje wuhotowané, pſchirunowacž. Se ſwěczku njeje wužměcžene, ſhto to ſ tymi wſchelatimi duchownymi mozami cžlowjeka je.

Tež tak to njeje ſ morvym, ſo ſu po ſmijercži w jenym býču, wo kotrež ſprajimy, ſo w nim žaneho wědomnja nimaju, kaž to Russell vudawa. Ně, ſtojate Vižmo nam ſa to ruhiuje,

ſo maju morvi hiſcheze wěſte býče a wědomnjo: Šjew. Jan. 6, 9: Tu ſu duché tých, kiz běchu ſabiciž Božeho žlówa dla, pod woſtarjom; a tola maju ſhwenjenje a wědomnjo: wone wolej ſ wulim hložom. Dale 1. Petr. 3, 19: duchovo w jaſtwje; Hebr. 12, 23: „... ſež pſchistupili ſ ducham dokonjaných pravých.“ Pawoł praji: „Wumrěče je moje dobýče!“ — Phil. 1, 21. — Kaf by wón to prajicž možl, njebyli wjedžaſ, ſo budže hnydom po cželnyh vumrězú všchi ſvojim knjesa? Tež ſtaſiſna bohateho muža a khudeho Lazaru — Luf. 16, 23 — praji nam, ſo ſu bjeſbóžni a pobožni po ſmijercži hiſcheze jako duché živi a ſo maju wědomnjo. Dokelž ſo tuta ſtaſiſna Russellej do jeho wopacžnych wuežbow nježodži, wuložuje tu to žlówo Jeſuſowe zyle po ſvojej woli a ſvojim pſchecžu: Bohaty muž, to dýrbi židovſki narod býč, Lazarus pohanski narod. Drjebjenežki ſu ſlubjenja, kotrež po prawom Israelej placža, kotrež pak ſebi pohanjo pſchijivoja. Wumrěče bohateho muža dýrbi potom býč ſacžiſnjenje israelſkeho luda. Čwile, kotrež potom ežerpi, ſu ežerpijenja a pſchecžehanja na tuthym ſtověče. Préstwy, ſ kotrežiž bohath muž Abraham ſrožy, ſu po tuthym te préstwy, ſ kotrežiž Židža Šjednocžených ſtatora presidenta wo to proschach, ſo njebyli Židža w Ruszowskej wjazh podtlocžowani byli. ſ 5 bratrani bohateho muža ſu potom 10 narodow israelſkeho luda. — Tak ſamo wólnje wuložuja Russell a jeho pſchitwizowarjo bibliju! A všchi wſchém tajſki njeniujia ſo: „Ernste Bibelforscher — Khutni biblijupſchepytovarjo!“ To cžinja tola njewérjazy ſlepje! Te měſtna, kotrež ſo jím njeſchihodža wuſchmurnu ſ biblije a praja, ſo njejju wopravodžite. Russelovi pſchitwizowarja kladu do žlówov teſta, kotrež ſu pſchecživo jich wucžbu, ſmyžl, kotrež do zyla nima. To je po ſdaciž něchtio pobožniſche, na wſchém poſledku pak to ſame: je to jebanje. (Poſtežovanie.)

Wſchelke ſ bliſſa a ſ dalofa.

W Budyschinku ſo, kaž ſhonimy, tehorunja ſarſke měſtno i 1. oſtobromt tuteho lěta wuprōſni pſches pſchecžydenje ſm. fararja Dobručleho. — ſ Budyschinkom ſu to nětk ſchtyri ſerbſke ſarſke měſtna, kotrež tuhwiſlu na noveho ſerbſkeho fararja cžakaja, dwě wjetſchej a dwě malej. Tuž trjebaſa evangelsky ſserbjo tuhwiſlu ſchtyrjoch duchownych, a to ſ najmjenſha ſa Rakežy a Hrodžiſhčzo tajſeju, kotrež hžo w ſastojnſtvoje a tak ſ nashonjenja a wožadneho džela pſchinidžetaj, dokelž wobej wožadje, wožebje Rakežy, wobčernej a dželapoknej. Šchtyri wožady — a ſelko duchownych! To ſu praschenja, poroki, napominanja ſa wſchěch ſserbow.

Sſerbsky duchowni ſhromadža ſo jutſje, pónđzelu, 18. aug., dopoldňa w 3/4 10 hodž. w ſſerbskim domje ſ dalschemu roſvuzovanju. Šm. farar Mjerrya dokoneži žlówoježo.

A roſpominanju.

„Lutherove ſerluſche ſu jich wjazh duschow morile hacž jeho pižma a předowanja!“

Šefuwtita Conzenius.

*

„Byli ras na tym bylo, ſo Bóh ſ tym ſhloſta, ſo tyranijojo tomu wobaraja, ſo byla Bože žlówo předowané, býchmi tola zpři ſchecžianku wucžbu w tajſich ſerluſchach měli.“

Spangenberg 1569.

*

Vſtowjenja.

Š. w Š. ſa 11. po Tr.

Š. w Š.-W. ſa 12. po Tr.

Samolivith redaktor: farar W̄rgač w Noſacžiach.